

NØYTRAL

Reidar Pehrsson har i mange år forsvart treveis systemet som den eneste veien til «perfekt» lyd. Mini Grande er den kompromissløse svenskens første forsøk på å dra toveis-konstruksjonen så langt som dagens teknologi gjør det mulig.

De svenske Respons-høytal-erne har vært på det norske highend markedet i mer enn 15 år uten noen gang å ha hatt en offisiell importør. De mange norske kjøperne har valgt å ta turen til produsenten Reidar Pehrsson i det lille fiskværet Rönneå utenfor Göteborg. Dermed har det, med en viss egeninnsats, vært mulig å få tak i en skikkelig highend høytaler til en noenlunde fornuftig pris. På den annen side er bruktpriene et resultat av nypris uavhengig av egeninnsats. Disse flotte treveis systemene, som opplagt er blant de bedre på markedet, går gjerne for rundt 15.000 kroner for paret, omtrent halvparten av nyprisen ved egenimport. Nå har imidlertid Respons fått en norsk agent (Stord Lydteknikk), men tanken er å selge høyttaleren direkte til norske butikker fra fabrikk i Sverige, nettopp for å holde prisen nede. Dessuten regner man med at en større og mer rasjonell produksjon kan være med på å betale noe av avansen til forhandler, samtidig som bruktpriene vil følge utsalgsprisene. Slik vil man kunne få muligheten til å lytte til høyttaleren, og eventuelt få låne den med hjem. En god forhandler er ikke et bortkastet mellomledd, men tvert i mot en nyttig konsulent som faktisk kan spare deg for penger - ikke omvendt! Hvis du ikke unner en butikk å tjene penger på deg, får du heller ta den helt ut og bygge dine egne systemer etter egenutviklede tegninger!

Respons mini grande
Kabinettet leveres foreløpig riktig-

nok bare i en mellomgrå farge som bare en drabantby-arkitekt vil elske, men den 40 liter store kassen er solid bygget av hardtpressede sponplater med akustisk lim mellom. Dette gir 4-5 ganger bedre demping enn for eksempel betong! Høytalerelementene er noe av det beste som leveres på verdensmarke-

det i dag, begge fra ScanSpeak. For det første bruker Pehrsson det samme systommers elementet som sitter i blant andre Proac 2.5 og i Wilson Watt-høytalene, og via et 24 dB filter med luftspoler og polyprop-kondensatorer fortsetter signalene til den berømte Revelator-domen. Revelatoren er dempet i fronten med et stykke filt, for øvrig også en fiks løsning hva utseendet angår. På fronten av det vel en meter høye kabinettet finner vi den vanlige bassporten, som velges av 90 prosent av dagens høytalerbyggere. Det er ingen muligheter for bi-wiring. Dette skyldes ikke innsparinger, men at konstruktøren anser bi-wiring som humbug og bortkastede penger!

Lyden

Om kabinettet er grått, så er heller ikke lyden særlig farget! Faktisk er den så lik responsen (hah) til de større treveis systemene at det er vanskelig å høre forskjell. Selv om mellomtonen ikke er fullt så oppløst som de aller siste treveis modellene, så er den bedre enn en tre-fire år gammel Response Grande med Vifa- eller Dynaudio-dome. Virkningsgraden er ikke all verden, ettersom Pehrsson nekter å jekke opp frekvensresponsen på bekostning av dybbass og stigende frekvensgang i mellomtonen. Mini Grande spiller allikevel et par dB høyere enn Sonusene, selv om Reidar Pehrsson oppgir virkningsgraden til 85 dB, og Sonus Faber oppgir 87 dB i sin brosjyre? Tsk-tsk. I tillegg er bassen klart fyldigere, og minst en halv oktav dyper.

Vi har allerede fremstilt Respons-konstruktøren Reidar Pehrsson som en kompromissløs entusiast med faste og hellige overbevisninger om hva som er veien til den «perfekte» lyd. Og denne ideallyden er i hvert fall ikke tynn, fliset og «oppløst», slik mange «hi-fi» høytalere gjerne låter for å sikre seg et godt salg i varehusene. Alle Respons-høytalere er utpreget «varme» i klangbalansen, uten antydning til top- eller bunn som har til hensikt å

LYD

skape visse fyskoakustiske effekter. Reidar Pehrsson lager høyttalerne så nøytrale som det er teknisk mulig å lage dem. Dette betyr at diskanten gjerne faller et par dB ved lytteposisjon i en normalt dempet stue. Dette bekrefter våre tidligere erfaringer, som går ut på at Respons-høyttalerne låter bra på litt lystklingende utstyr. På hi-fi språket betyr dette at høyttaleren faktisk kan låte helt ok også på halvbra utstyr med en viss tredjeharmonisk forvrengning og opp-tiltett frekvensbalanse. Men aller best blir det hvis resten av utstyret er helt nøytralt, men med høy oppløsning som slipper all musikk gjennom. Da oppnås en fantastisk avslappet og rund gjengivelse som man kanskje synes er litt i slappeste laget inntil småtransientene begynner å kile deg liflig i øregangene. At den tidligere fiskeren har klart å oppnå dette med sin første toveis konstruksjon er intet mindre enn forblofende. Det hjelper med 25 års konstruksjonserfaring! Det samme prinsippet gjelder for denne høyttaleren som for de store modellene: Du må finne frem til kabler, forsterkere og signalgivere som slipper all godlyden gjennom. Hvis ikke kan det bli litt pudding. Men Respons-høyttalerne, inkludert denne, overrasker ved ALLTID å låte bedre med bedre utstyr. Samtidig som en mindre mistilpasning gjerne går mot det varme og behagelige, og ikke mot «monitor-lyd», som gir deg en følelse av at hele den norske vikinghæren står ved Stanford bru og perforerer trommehinnene dine med sylskarpe pilspisser.

For øvrig er jeg ikke i stand til å avsløre noe spesielt avvik fra en nesten «perfekt» frekvenskurve, bortsett fra at den ikke spiller noe særlig under 40 Hz. Men etter mine nøyaktige beregninger holder det til 97,3 prosent av all musikk! I tillegg mangler den en smule oppløsning rundt 1.000 Hz i forhold til de store Responsene, og den spiller ikke fullt så høyt. Men dette er fornuftige kompromisser som neppe vil plage særlig mange musikkelskere som lytter i en vanlig stue. Perspektiv, tilstrekkelig mangel på kasseressonnans og stor dynamisk kontrast med tydelig definert stillhet mellom transient-

ene er alle faktorer som gjør denne uprentesjose høyttaleren helt spesiell. Her er det ikke mest lyd for pengene, men mest mulig av den lyden som faktisk er spilt inn!

Konklusjon

En rett-opp-og-ned høyttalerboks i litt kjedelig grått pakker inn ett av de beste høyttalerkompromissene som finnes på markedet. Overlegent best lyd for kronene blant markedets bedre to-veis systemer. Lyden er ikke nødvendigvis bedre enn på Sonus Faber Grand Piano, men den er noe varmere, og med litt mindre overtonebrus - som på Sonusen kan smake litt sukret. Dessuten har den en halv oktav dypere bass og et par dB mer effekt. Begge er strålende tilbud til musikkelskere, men Reidar Pehrsson kunne gjerne lære litt av italienerne når det gjelder å anrette godsakene så lekert at også kona godtar en gulvstående høyttaler i finstua. Selv ville jeg gjerne ha betalt et par tusen kroner ekstra for å kunne velge Mini Grand i for eksempel kirsebær- eller valnøttfinish.

Men synes du Respons Mini Grande ser helt ok ut som den er - ja, da får du altså ett av markedets bedre kompromisser i duellen mellom pris og lyd-kvalitet. Selv om Patos 310 var et enda bedre kjøp er vi nå helt på grensen til ekte highend. Og det koster vanligvis mer enn hva Reidar Pehrsson krever for sine «små»-høyttalere.

Respons Mini Grande er et meget sofistikert musikkinstrument i en ikke fullt så sofistikert innpakning!

Pris: Kr. 16.800
Agent: Stord Lydteknikk
Pris/lyd: 9 i toppklasse

